

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 291/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., B., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 301/2004 a postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 225/05 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. januára 2008 doručená sťažnosť I. K. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“)

v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 301/2004 a postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 225/05.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

«Dňa 30. XII. 07 uplynuli presne tri roky od podania mojej žaloby na Okresný súd v Bardejove o neplatnosť platobného výmeru na nájomné a za služby spojené s užívaním bytu s účinnosťou od 1. 1. 2003, ktorou som sa domáhal jeho zrušenia pre nezákonnosť a svojvôľu žalovanej strany, ktorou aj v tomto spore už tradične je Okresné stavebné bytové družstvo v B. Od tejto doby sa situácia na všeobecných súdoch až po dnešok sukcesívne vyvíjala takto

Rok 2005

- dňa 18. 1. 05 došla mi výzva prvostupňového súdu pod. č. k. 3C 301/04 (ďalej pokiaľ ide o tento súd už bez uvedenia č. k. - prípadne len s analytickým číslom k nemu - pozn.), zo dňa 14. 1. 05, k zaplateniu súdneho poplatku vo výške 1 000,- Sk za podaný súdny návrh. Na túto výzvu som ihneď reagoval svojím písomným podaním zo dňa 19. 1. 05, ktoré som súdu doručil dňa 21. 1. 05, argumentujúc že, nie som v stave tejto jeho výzve zo svojho dôchodku kladne vyhovieť. Súčasne som v ňom požiadal súd, aby ma od tejto povinnosti zaplatiť súdny poplatok plne oslobodil;

- ďalšia písomná výzva Okresného súdu v Bardejove (ďalej len „OS“), zo dňa 31. 1. 05 (došla 21. 2. 05) k doplneniu mojej žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, zo dňa 19. 1. 05, na ktorú som reagoval včas svojím písomným podaním zo dňa 7. 3. 2005, doručeným súdu 8. 3. 05;

- uznesením súdu ...-9, zo dňa 21. IV. 05, (došlo 21. VI. 05) mi nebolo priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov pre toto konanie, na ktoré som v zákonnej lehote reagoval svojím odvolaním, zo dňa 22. VI. 05 o. i. aj s dôležitou námietkou, že na toto sa nevzťahuje vecná príslušnosť bardejovského súdu v prvom stupni;

- no ešte predtým, ako som obdržal uznesenie súdu z 21. IV. 05, súd mi dňa 10. VI. 05 zaslal ďalšiu svoju výzvu k zaplateniu súdneho poplatku, a to zo dňa 18. V. 05, na ktorú som reagoval svojím podaním z 12. VI. 05 doručeným súdu o deň neskôr;

Rok 2006

- dňa 11. 1. 2006 odvolací Krajský súd v Prešove svojím uznesením sp. zn. 2 Co 225/05 (došlo dňa 6. 3. 06) potvrdil uznesenie OS, zo dňa 21. 4. 05, s čím som sa nestotožnil a preto som dňa 3. IV. 06 podal proti tomu dovolanie, ktoré ale Najvyšší súd SR následne svojím konečným uznesením sp. zn. 1 Cdo 195/06, zo dňa 10. VIII. 06 (došlo dňa 8. IX. 06) odmietol;

- medzitým OS svojím uznesením z 9. V. 06 (došlo 5. VI. 06) ma vyzval na doplnenie môjho dovolania, zo dňa 3. IV. 06 v čom som mu v stanovenej lehote vyhovel svojou písomnou reakciou na túto jeho výzvu, a to zo dňa 11. VI. 06, doručenej mu o deň neskôr;

- dňa 14. XII. 06 mi došla ďalšia písomná výzva OS, zo dňa 21. XI. 06 na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 1000.- Sk za podanú žalobu, na ktorú som patrične reagoval svojím písomným podaním zo dňa 21. XII. 2006 (doručeným súdu dňa 22. XII. 06).

Rok 2007

- písomnou výzvou OS zo dňa 12. VI. 07 (došlo 25. VI. 07), súd opäť a nanovo začal šetriť moje majetkové, osobné a iné pomery, akoby okrem toho nevedel nič robiť, a to za účelom rozhodnutia o mojej žiadosti k oslobodeniu ma od platenia súdnych poplatkov, na ktorú som promptne reagovali svojím písomným podaním zo dňa 30. VI. 07, ktoré som súdu doručil dňa 2. VII. 07, ale ani to mu nestačilo, a ďalším svojím prípisom, zo dňa 11. VII. 07 (došlo 23. VII. 07) ma vyzval k tomu, aby som to, čo som deklaroval vo svojom písomnom podaní zo dňa 30. VI. 07 aj preukázal predložením písomných dôkazov (súd asi chcel, aby som mu podľa mňa aj pokladničné bločky o nákupe denných potravín, ako je napr. mlieko, chlieb, pečivo ap.). Napriek tomu, že som to považoval so strany súdu sa neopodstatnené, aj na túto jeho výzvu som včas reagoval svojím podacím zo dňa 28. VII. 07, ktoré som mu doručil dňa 30. VII. 07, ku ktorému patrí ešte aj môj dodatok zo dňa 3. VIII. 07;

- nič z toho čo som predom uviedol, mi však súd nepriznal a svojím uznesením zo dňa 8. X. 07, celé toto konanie, ako také zastavil. No aj na toto jeho rozhodnutie som patrične reagoval včítane opravného prostriedku, a to svojím písomným podaním zo dňa 5. XI. 07 a potom ešte aj zo dňa 8. XI. 07;

- uznesením súdu zo dňa 26. XI. 07 ma súd vyzval na doplnenie môjho dovolania a položil mi v ňom otázky, na ktoré som mu mal odpovedať. Aj tejto výzve som plne vyhovel podľa jeho požiadaviek včas, a to svojím písomným podaním zo dňa 22. XII. 07 a doručeným mu dňa 27. XII. 07.»

Konanie, v ktorom sťažovateľ namieta zbytočné prietahy, je vedené okresným súdom pod sp. zn. 3 C 301/2004 a krajským súdom pod sp. zn. 2 Co 225/05. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol prehľad úkonov vykonaných v súdnom konaní, ako aj to, že jeho súdny spor trvá už od roku 2004 a dosiaľ nie je právoplatne skončený, čo len prehlbuje jeho právnu neistotu.

Sťažovateľ na základe toho navrhol, aby ústavný súd rozhodol, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 301/2004 a krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 225/05 porušili jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal im vo veci konať bez zbytočných prietahov a zaviazal ich uhradiť mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 60 000 Sk a náhradu trov konania.

Na základe výzvy ústavného súdu sa k veci listom sp. zn. Spr 691/08 z 26. augusta 2008 vyjadril predseda okresného súdu, v ktorom popísal jednotlivé úkony súdu v danej veci a uviedol:

«Podľa § 1 ods. 1 zákona číslo 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení za jednotlivé úkony alebo konanie súdov sa vyberajú súdne poplatky uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a podľa § 10 ods. 1 cit. zákona ak nebol zaplatený poplatok aj napriek výzve súdu, súd konanie zastaví.

Vzhľadom na predmet konania a osobu sťažovateľa ako žalobcu, bolo povinnosťou sťažovateľa spolu s podaním žaloby zaplatiť súdny poplatok, ktorý podľa položky 1 písm. b) sadzobníka súdnych poplatkov bol v čase podania žaloby vo výške 1.000,- Sk. Sťažovateľ túto svoju zákonnú povinnosť nesplnil nielen pri vzniku poplatkovej povinnosti (§ 5 ods. 1 písm. a už citovaného zákona č. 71/1992 Zb. v platnom znení), ale ani na výzvu súdu v dodatočne mu určenej lehote a tak súd v súlade s už citovaným ustanovením § 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. konanie z tohto dôvodu uznesením zo dňa 8. 10. 2007 zastavil.

Po tom, čo odvolací súd na odvolanie sťažovateľa uznesenie súdu prvého stupňa dňa 23. 4. 2008 (uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 4 Co 23/2008-57) potvrdil, konanie bolo dňom 22. 5. 2008, t. j. nadobudnutím právoplatnosti uznesenia o zastavení konania, skončené. Ak teda doposiaľ vo veci nebolo súdom vydané meritórne rozhodnutie, príčinou bolo výlučne nesplnenie si poplatkovej povinnosti sťažovateľom ako jednej zo základných podmienok pre pokračovanie súdu v konaní. Jednotlivé úkony súdu, tak ako to vyplýva z ich chronológie, pritom boli vykonávané v primeranej časovej následnosti a tak nemožno akceptovať tvrdenie sťažovateľa o zbytočných prieťahoch v konaní, ktoré by vznikli zavinením súdu. Pri hodnotení plynulosti konania nemožno pritom neprihliadať, že na priebehu konania čo do jeho plynulosti, ale tiež efektívnosti sa nepriaznivo prejavila tiež skutočnosť, že sťažovateľove podania adresované súdu boli neúplné, čo malo za následok potrebu sťažovateľa vyzývať podania doplniť, čím nesporne „prispel“ k celkovej dĺžke konania.

Vychádzajúc z uvedeného navrhujem sťažnosť sťažovateľa I. K. K. ako zrejme nedôvodnú odmietnuť, lebo k ním tvrdeným prieťahom zavinených súdom v konaní nedošlo a tým ani k porušeniu jeho práva na verejné prerokovanie veci súdom bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.»

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 301/2004 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 225/05 a žiadal, aby ústavný súd okrem iného prikázal okresnému súdu v predmetnej veci konať.

Ústavný súd z obsahu predloženého spisu v predmetnej veci zistil, že posudzované konanie začalo na okresnom súde 30. decembra 2004, keď bol podaná žaloba o určenie neplatnosti platobného výmeru. Dňa 21. apríla 2005 okresný súd sťažovateľovi nepriznal uznesením oslobodenie od súdnych poplatkov. Dňa 22. júna 2005 sťažovateľ podal proti tomuto uzneseniu odvolanie. Dňa 11. januára 2006 krajský súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. Dňa 3. apríla 2006 sťažovateľ podal proti rozhodnutiu krajského súdu dovolanie. Dňa 10. augusta 2006 Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie sťažovateľa odmietol. Dňa 8. októbra 2007 okresný súd konanie zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku. Dňa 5. novembra 2007 sťažovateľ podal proti tomuto uzneseniu odvolanie. Dňa 23. apríla 2008 krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu o zastavení konania. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 22. mája 2008, čím došlo k právoplatnému skončeniu súdneho konania.

Vzhľadom na dĺžku doby trvania predmetného konania na okresnom súde a krajskom súde, ako aj procesné úkony vykonané okresným súdom a krajským súdom v predmetnej veci, ktoré smerovali k prerokovaniu a rozhodnutiu veci, nemožno postup okresného súdu považovať za taký, ktorý vykazuje znaky zbytočných prietáhov v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ prispel k celkovej dĺžke súdneho konania tým, že nezaplatil súdny poplatok za podanú žalobu, jeho podania boli nekvalifikované a bolo potrebné ich na výzvu okresného súdu dopĺňať.

Z uvedených skutočností teda vyplýva, že sťažnosť sťažovateľa namietajúca porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 301/2004 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 225/05 je zjavne neopodstatnená.

V zmysle ustanovenia čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže tento v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Z uvedeného vyplýva, že výroky, v ktorých sa sťažovateľ domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania pred ústavným súdom, sú viazané na vyhovenie sťažnosti vo veci samej, teda na výrok ústavného súdu o porušení základných práv, ktoré sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal, orgánom verejnej moci, proti ktorému sťažnosť smeruje. Keďže v uvedenom prípade ústavný súd sťažnosť odmietol po jej predbežnom prerokovaní, označenými návrhmi sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok

V Košiciach 24. septembra 2008